

35.084

33.067

Д

САПРТ УРЕДБЕ

СРПСКОГ ОПШТЕ ЧИНОВНИЧКОГ ДРУШТВА

ЗА

МЕЂУСОБНО ПОТПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ

БЕОГРАД

ШТАМПАРИЈА СВЕТОЗАРА НИКОЛИЋА (ГОРЊА ЈОВАНОВА УЛИЦА ВР. 10).

1890.

A. Опште одредбе.

I.

Име, цељ, седиште и печат друштва.

Чл. 1. У Краљевини Србији оснива се друштво чиновника под именом: „Српско опште чиновничко друштво за међусобно потпомагање и штедњу.“

Чл. 2. Цељ чиновничком друштву састоји се искључиво у међусобном и материјалном потпомагању чланова друштвених по одредбама ове уредбе.

Чл. 3. Ову цељ постизава друштво:

а). Оснивањем штедионице узломима и приложеним новцем за давање позајмица и уштеду.

б). Помагањем чланова на случај болести и њихове породице на случај смрти.

в). Давањем сталне потпоре удовицама умрлих чланова и њиховој сирочади и

г). Ношења одела од српских домаћих тканина.

Чл. 4. Главно је седиште друштва у Београду са називом: „Српско опште чиновничко друштво за међусобно потпомагање и штедњу“, под којим ће се и код надлежног суда протоколисати.

Чл. 5. Друштво има свој печат са натписом: „Српско опште чиновничко друштво за међусобно потпомагање и штедњу“, а у срдини носиће урезану годину друштвеног постанка.

II.

Новчани извори.

Чл. 6. Извори су за подмирење потреба и постигнуће цели (означене у чл. 3.):

Мон.бр -
390 07

- а). Редовни месечни члански улог у четири динара.
- б). Приход од капитала.
- в). Згодитци од домаћих државних хартија од вредности.
- г). Завештања, (добротворна завештања) добровољни прилози и приходи од забава и јавних предавања приређених у корист овог друштва.
- д). Ванредни приход (интерес на одоцнење уплате и т. д.).

Чл. 7. Од целокупног овог прихода (чл. 6.) а саобразно чл. 3. оснивају се следећи фондови и то овако:

1). Општи фонд, од улога у 4 дин. и прихода на цео капитал као и од згодитака који прелазе суму од 10.000 динара.

2. Фонд за потпомагање чланова и њихове породице према тачци б.) чл. 3. Овај фонд оснива се од 5% чистога добитка на капитал, од завештања, добровољних прилога, прихода од забава и јавних предавања и згодитака испод 10.000 динара.

3. Фонд за подпore удовица и сирочади умрлих чланова. Овај се фонд образује од улога чланских (2%) и прихода на њих, који су искључиво намењени за ову цељ.

4. Резервни фонд од 5% од чисте добити на цео капитал, а служи за покриће могућих штета.

III.

Чланови, њихова права у дужности.

Чл. 8. Члан овог друштва може бити сваки указни државни чиновник па било да је активни или на расположењу, недејствују или у пензији, који улаже на име чланског улога у друштвену благајну по 4 дин. месеч.

Чл. 9. Овај улог члански у 4 д. месечно улаже се главној благајни друштвеној, или пододборима или где то и како то главан

одбор одреди и то за то време од пет година од дана првог уписа.

Чл. 10. Упис у чланство вршиће се на кола, а у ниједном колу не може бити више од 500 чланова.

Чл. 11. Кад се упише подпун број у прво коло (500), а буде још пријава за чланство то ће главни управни одбор отворити упис на друго коло и т. д.

Чл. 12. Пријава за ступање у чланство чини се писмено.

Уписом у чланство члан прима све обvezе које проистичу од одредаба ове уредбе.

Чл. 13. При упису у чланство полаже сваки члан на име уписане таксе по 4 динара.

Чл. 14. Од онога дана када члан положи уписну такују и први месечни улог ступа у сва права редовног члана по одредбама ове уредбе сем права на подпору за удовице и сирочад, које се задобија онако, као што је у чл. 97 и 98 прописано.

Чл. 15. Ни један чиновник не може се примити за члана овог друштва у данима тешке болести.

Чл. 16. Сваки члан може иступити из чланства кад год хоће, али не може своја чланска права на другога пренети.

У случају ако члан иступи пре но што наврши три године чланства, губи сав улог и сва права чланства; а ако иступи после овога рока онда му се улог издаје по одбитку једно месечног улога и прихода на цео улог за последња три месеца.

Чл. 17. Чиновници (чланови), који дођу у пензију, на расположење, у недејство или чиновници који изгубе положај или уживaju државну милост, не губе своја права и продужавају улагање.

А стоји им од воље да иступе из чланства, и у томе случају враћа им се сав улог

без интереса а по одбитку једно-месечног улога.

Чл. 18. Они чланови који изгубе државну службу без судске осуде, имају права на повратак својих улога без интереса ; ако исти нејемче за каково дуговање ; а могу и продужити улагања да би задржали своја чланска права.

Чл. 19. Члан друштва престаје бити.

1). Ко својевољно и без оправдања престане улагати улог члански за четири месеца узастопце.

2). Ко пресудом земаљских судова изгуби грађанску част а услед такве пресуде и службу.

Чл. 20. Како који члан одоцни са уплатом улога за три месеца, њега ће управа позвати на испуњење дужности и он је дужан неуплаћене улоге са интересом 6% положити; ко то не учини поступиће се по одредби чл. 19. ал. 1.

Чл. 21. Чланови који изгубе своја чланска права на основу чл. 19. и 20. губе сав свој улог и приходе ; само им се враћа улог, без прихода и по одбитку тромесечног улога, ако су били чланови виште од 3 године, а до три године задржава се улог у корист фонда за удовице и спрочад умрлих чланова.

Чл. 22. Сваки члан има право да се жали противу решења главног управног одбора друштвеној скupштини и њена су решења обавезна и извршна.

Чл. 23. Сваки члан има право на судељовање у друштвеним скupштинама и да према одредбама ове уредбе буде изабран за чланица друштвеног.

Чл. 24. Ни један члан не може се искључити из чланства докле му се писменим решењем искључење не саопшти.

Противу овога решења може се искључени члан жалити друштвеној редовној скupштини и њено је решење коначно.

IV. Управа.

Чл. 25. Пословима друштвеним управља:

3). Скупштина чланова — редовна и ванредна ;

1). Главни управни одбор са плаћеним друштвеним чиновницима и

2). Надзорни одбор ;

Чл. 26. Главни управни одбор састоји се из председника, подпредседника, главног бла-гајника, секретара и 12 одборника.

Њих све бира редовна друштвена скupштина на 2 године из чланова, који живе у Београду (чл. 45).

Чл. 27. Сваке године иступа из главног управног одбора половина чланова ; и то прве године коцком а осталих година по реду избора.

Чл. 28. За главни управни одбор бира се шест замењеника : на случај болести, пре преке у служби или смрти, који се уводе у дужност по реду избора већином гласова а иступају по одредби чл. 27.

Чл. 29. Главни управни одбор рукује целокупном радњом и имаовином друштвеном по одредбама ове уредбе.

Он одређује плату друштвеним чиновницима према послу и одобреном буџету ; даје сваком чиновнику нужна упутства ; води надзор над деловодством, књиговодством, бла-гајном и осталим стварима од вредности ; решава о издатцима и потпорама на основу одобреног буџета ; решава о зајмовима по одредбама ових правила и подноси скupштини рачуне и извештај о целокупном раду и стању друштвеном.

Даље се главни управни одбор стара о прикупљању друштвених прихода ; за корисну

употребу готовине; по одредбама ове уредбе и закључку редовне скупштине; одређује интерес при есконтовању меница и давању зајмова и то обзнањује сваких 6 месеци; и доноси одлуке по свима предметима који по одредбама ове уредбе спадају у делокруг друштвеног рада а нису стављени у дужност скупштини или надзорном одбору.

Чл. 30. Главни управни одбор заступа друштво пред властима и наспрам трећег лица.

Ово своје право може управни одбор својом одлуком пренети и на кога од својих чланова или изабрати нарочитог заступника (правобраниоца).

Чл. 31. Ради вршења својих послова главни управни одбор држи седнице најмање два пута недељно, а по потреби и више пута.

Одлуке су чуноважне кад су у седници поред председавајућег присутни бар 9 члана.

Одлуке се доносе простом већином гласова; а при једнакој подели гласова, решава страна на којој је председникова глас.

О раду у седницама води се записник, у који се уводи само решење — одлука — а потписују га сви присутни чланови. Седница сазива председник односно његов заступник; но седница ће се сазвати и онда кад то затраже 4 члана управног одбора на писмено или надзорни одбор.

Чл. 32. Председник руководи и закључује саветовања у седницама управног одбора, и руководи целокупну радњу друштвену по одредбама ове уредбе, он потписује сва акта у име друштва; наређује исплате, које је одобрио управни одбор; надираша рад појединих часника и чиновника друштвених и у опште пази да се по овој уредби рад врши.

Сваку опажену неправилност председник износи на решење одбору.

Чл. 33. Кад је председник спречен у вршењу дужности заступа га подпредседник; а кад је и овај спречен, онда дужност председничку врши најстарији по чиновничком положају члан одбора.

Чл. 34. Благајник прибира приходе друштвене и чини издатке, које управни одбор реши и одобри и који одговарају одредбама ове уредбе.

Без писменог решења управног одбора и писменог налога председникова, односно његовог замењеника, не сме се ни један издатак из друштвене благајне учинити.

Примљени новац благајник чува и за његовара, за свој труд прима или сталну плату или хонорар (тантријему), према раду и друштвеном стању.

Ближе одредбе о руковању са благајном, о благајничком књиговодству и рачуноводству прописаће се у друштвеном пословнику.

Чл. 35. Ако је благајник спречен привремено за вршење дужности, надзорни одбор одређује му заменика из чланова главног управног одбора; а ако благајник одстуци или буде на дуже време спречен у вршењу дужности, управни и надзорни одбор у пуној заједничкој седници бирају другог благајника, који ће вршити дужност до прве скупштине.

Чл. 36. Секретар води записнике у седницама оба одбора и израђује све канцеларијске послове, ако нема сталних чиновника. Према томе и секретар, као сталан орган друштвених има и плату, коју му (као и благајнику) одређује скупштина.

Чл. 37. За сталан рад у канцеларији друштвеној, нарочито за штедионичке и фондовске послове, узеће се стални друштвени чиновници.

Правило о примању, одпуштању и раду ових чиновника прописаће се у пословнику друштвеном.

Ни један чиновник не може се примити на друштвени рачун, ако за његову плату нема потребне суме предвиђене у годишњем буџету.

Чл. 38. Надзорни одбор састоји се из 5 чланова и два замењеника, које редовна годишња скупштина бира на две године.

За одступање ових чланова и избор нових, вреде одредбе чл. 27., само што ће прве године одступити двојица коцком.

Надзорни одбор бира себи председника из своје средине.

Чл. 39. Надзорни одбор прати и надзира рад друштва и његовог управног одбора.

Надзорни одбор има права да се о току рада у свако доба извештава; да прегледа књиге, рачуне, акта и благајну.

Чл. 40. Надзорни одбор прегледа годишње рачуне и биланс, и расматра прегледе о добити, и иначе све предлоге спремљене за скупштину, који повлаче за собом извесне издатке или обвезе за друштво, те о свему томе подноси извештај скупштини.

Чл. 41. Кад надзорни одбор примети какову неправилност он ће одмах позвати управни одбор да ту неправилност исправи.

А ако надзорни одбор примети какове злоупотребе, он ће учинити све што је нужно по овој уредби да се друштво од штете обезбеди, а кривац казни.

Но ако је ствар такве природе да друштву предстоји опасност да од капитала што изгуби, или да се противно овој уредби у чему ради, надзорни ће одбор сазвати ванредну скупштину, која ће решити шта вала даље радити.

Чл. 42. Надзорни одбор расматра и жалбе чланова противу управног одбора, ако се оне тичу новчаних издатака, и решења надзорног одбора, по овим жалбама донета важиће до састанка прве скупштине која ће коначно ствар решити; ако се ко буде жалио противу решења надзорног одбора.

Ако се не поднесе жалба скупштини, сматраће се да је решење извршно.

Чл. 43. Рад свој врши надзорни одбор у пуним седницама у којима се решава већином гласова.

Чл. 44. И ако се рад у надзорном одбору колегијално врши, опет за то сваки члан има право контролисати и надзирати друштвени рад, и што нађе за потребно да реферише надзорном одбору.

Чл. 45. За чланове главног и надзорног одбора не могу бити изабрани:

- а.) Они чланови који не живе у Београду;
- б.) Чиновници друштвени; и
- в.) Они чланови који су изгубили члановска права по чл. 19. ал. 1. и 2. — ових правила.

V. Пододбори

Чл. 46. У свакој вароши у унутрености Србије, где буде више од 15. чланова друштва, постојаће пододбор, као помоћни ад министративан орган главног управног одбора.

Ови се пододбори састоје из: председника, секретара, пословође и три одборника; које бирају чланови друштва из тога места и његовог округа или среза а на скупштини која се сваке године сазива за ту цељ, о Божићу. Оне чланове, који не могу лично присуствовати, може заступати други члан, или никад више од једног.

Чл. 48. Ови пододбори сматрају се као посредници између чланова друштва по уну-

трености краљевине, и главног управног одбора; и преко њих са достављају све наредбе, решења и извештаји за поједине чланове.

Чл. 49. Ако буде потребе, пододбори ће по нарочитој наредби главног управног одбора, прикупљати члански улог и наплаћивати одплате дуговања, а тако исто и предавати члановима одобрене позајмице, које се упуте из главне друштвене благајне.

И у оваковим радовима пододбор је само посредник, и нема свог сталног књиговодства и рачуноводства; већ ради по упутствима и опуномоћењу главног управног одбора.

Чл. 50. Пододбори су дужни опет извештавати редовно и уредно сваког месеца главни управни одбор о променама и крећању чланова друштва из његове територије.

Све подпоре, позајмице и олакшице по овој уредби за чланове друштва, који су у унутрености краљевине, оцењују пододбори и ове су оцене меродавне при решавању у главном управном одбору; зато су за оваке оцене, и одговорни чланови дотичног пододбора.

Чл. 51. Пододбори су власни или сами или по закључку скупа чланова из дотичног места, округа или среза, правити предлоге главном управном одбору или скупштини.

У овој цели могу пододбори сазивати чешће и помесне скупштине; али њина решења нису обавезна за друштво, но главни управни одбор дужан их је расматрати и подносити редовној друштвеној скупштини на решавање.

Чл. 52. Све оно, што пододборима нареди главни управни одбор да раде, извиде или реферишу, било у интересу самог друштва

ч
ре,
даљ

или поједињих чланова; дужни су да тачно изврше а са солидарном одговорношћу чланова дотичног пододбора.

Чл. 53. Ови пододбори представници су опште чиновничког друштва за оно место, округ или срез који их бира. Заступају главни управни одбор у свима могућим случајевима, ако буду на то овлашћени или им се нареди.

Делокруг им је, у самосталној радњи, чисто административни и саветодавни у односу на друштво, а у име његово могу радити само ако на то имају нарочито овлашћење од главног управног одбора.

VI. Скупштине.

Чл. 54. Опште чиновничко друштво има своје редовне и ванредне скупштине.

Чл. 55. Редовну (главну) скупштину сазива главни управни одбор сваке године у месецу Јулу и то од првог до петнаестог дана; а овај сазив објављује се на 30 дана раније, у коме се мора означити тачно дан, час и место држања скупштине као и дневни ред.

Чл. 56. Скупштина је пуноважна кад на њој присуствује преко половине чланова један, а решава се већином гласова.

У случају равне поделе гласова, сматра се, да је одбачен дотични предлог или питање о коме је решавано.

Чл. 57. Ако не би био довољан број чланова на скупштини, онда се сазива друга у року од 5 дана, која решава са онолико чланова, колико их буде.

Чл. 58. Сваки члан може на скупштини, пренети своје право гласа на другога; али у једној личности неможе бити представљено више од 5. гласова.

Чланови главног управног и надзорног одбора а и чиновници друштвени, немогу никога заступити у гласању.

Чл. 59. Дневни ред скупштински као и годишњи извод рачуна, биланс и предлог буџета, дужан је главни управни одбор послати сваком члану друштва бар на 8. дана пред скупштину.

Чл. 60. Сви предлози за скупштину, било од поједињих чланова, пододбора или по местних скупштина, морају се упутити главном управном одбору најдаље до конца маја месеца сваке године.

Чл. 61. Редовну и ванредну скупштину отвара председник гл. управног одбора, а за даљи рад бира скупштина из своје средине: председника, подпредседника, два секретара за вођење протокола, два контролора за бројање гласова и пет чланова за оверавање пуномоћија чланова изасланика, који заступају у смислу чл. 58, а и за оверавање протокола скупштинских.

Чл. 62. Скупштина води протокол о свом раду, који потписују, поред изабраних пет оверавача и председник (подпредседник) скупштине и оба секретара.

Чл. 63. Избор часника за главни управни и надзорни одбор (по одредби чл. 26, 28 и 38. врши се тајно — листама — у избору одлучава прста већина, а у случају равне поделе гласова решава коцка. У осталим пословима и решавањима гласања су и решавања јавна.

Чл. 64. Ред рада на редовој скупштини:

- 1.) Извештај о раду главног управног одбора;
- 2.) Извештај надзорног одбора.
- 3.) Биланс — оправдање прошло годишњег расхода и прихода.
- 4.) Буџет за наступајућу годину.

5.) Избор председника, подпредседника, благајника, секретара, шест чланова главног и 2—3 члана надзорног одбора и одговарајућег броја замењеника (сходно чл. 26, 27, 28 и 38.)

- 6.) Решавање о поднешеним предлозима.
- 7.) Решавање о жалбама; и
- 8.) Решавање о молбама.

Чл. 65. Ред и начин рада у скупштини прописује се нарочитим пословником, који ће израдити главни управни одбор а одобрити редовна скупштина.

Чл. 66. Ванредне скупштине сазива главни управни одбор:

- а.) Кад то реши сам главни управни одбор.
- б.) Кад то реши једногласно надзорни одбор; и
- в.) Кад то тражи једна четвртина чланова друштва.

Чл. 67. Ванредне скупштине пуноважне су, кад на њима присуствује преко половине чланова један, с правом гласа а решавају само о ономе ради чега су сазвате.

Чл. 68. Сазив ванредне скупштине неможе бити за 90 дана пре и за 90 дана после сазива редовне скупштине и мора се објавити са дневним редом, најмање на 15 дана.

Чл. 69. Исти ред и прописи, одређени за редовну скупштину важе и за ванредну, осим одредаба чл. 64. —

Б. Штедионица.

Чл. 70. Од друштвене имаовине (по чл. 6 ал. а. б. в. г.) оснива се штедионица, којој је цељ помагање чланова позајмицама.

Чл. 71. Из ове штедионице имају првенствено право на позајмицу чланови друштва а са олакшицама које су у овој уредби предвиђене; после њих долазе остали чи-

новници, који нису чланови удружења и њима се даје на начин и под условима, како то пропише главни управни одбор а одобри главна скупштина.

Чл. 72. Сваки члан овог друштва има права да се на јемство своје плате и лично јемство још једног члана, задужи код ове штедионице, само једанпут у течају једне године за суму од 100 до 600 динара, према његовој плати, или за време док ову суму не одужи.

За веће суме, до $\frac{1}{4}$ год. чланске плате, потребно је, поред јемства обуставом плате, још и лично јемсто двојице чланова.

Чл. 73. Суме, које иду од $\frac{1}{4}$ до $\frac{1}{3}$ чланске годишње плате, дају се само на меницу са три сигурна потписа, а одплаћује се у пет рокова од по три месеца.

Чл. 74. Као докуменат, за уплате и одплате чиновника чланова, увешће се платне удеоничке књижице. У ове ће се књижице бележити име улагачево, suma уложена у цифрама и словима а тако и одлађена, дан кад је новац уложен или изузет.

Сваку дотичну уплату, одплату или исплату оверава главни благајник и дежурни члан; (ако се обуставе и одплате врше на држав. благајнама, онда ове оверава дотични државни благајник или код пододбора председник) свака књижица има свој број, који одговара броју главне књиге по којој се ове промене воде.

Чл. 75. Свакој одобреној позајмици из овог фонда има да предходи одобрена и прибележена обустава дуга са интересом од месечне плате дужникове, која се има да изврши непремено за једну годину дана.

Чл. 76. Одлате дуговања по одредби чл. 72. врше се у месечним разделима у року од једне године.

Интерес се рачуна за целу суму на годину дана а плаћа се месечно са одплатама дуга.

Чл. 77. Интерес по свима задужењима одређује главни управни одбор, сагласно одредбама, које сваке године редовна скупштина донесе; али овај интерес не може бити већи од 9 % ни мањи од 6 %.

Чл. 78. Члан овог друштва, у случају премештаја, одласка у бању ради лечења, тешке болести и смртног случаја у породици, ако је већ три године члан, добијаће зајам у смислу чл. 70. са 6 % интереса.

Чл. 79. Интерес на уложени новац на штедњу не може ни у ком случају бити већи од 5 %.

Чл. 80. Чланови који дођу у пензију а престану даље улагати и удовице чиновника чланова, могу се код овог фонда задужити по одредби чл. 70., али на лично јемство још два активна члана а са обvezом да дуг враћају у тромесечним ратама и у пет одплате.

Чл. 81. За чиновничке — чланске — удовице, ако имају у школама малолетне деце, која не би већ имала државну стипендију (благодејање) биће на све позајмице интерес са 1 % мањи но осталим члановима.

Ова повластица важи за удовице до преудаје или смрти.

Исте користи имају и чиновници чланови, који су дошли у пензију услед телесне или душевне неспособности у служби, као и масе малолетних чланских наследника.

Чл. 82. Кад чиновник — члан — дође у пензију, изгуби службу или умре, престаје даље уплаћивати (у прва два случаја стоји му на вољи), али се не лишава ужињавања приплода, који би му припадао годишње на дотле уплаћене улоге.

Овај приплод (дивиденда) исплаћиваће се сваком члану по поднетој књижици једанпут

18

годишње; свагда после држане редовне скупштине за 30. дана.

Ко га у том року не узме, њему ће се припадајући приплод укапиталисати.

У случају да неко још при упису изјави, да не жели дизати свој приплод (дивиденду), њему ће се исти сваког 1-ог маја укапиталисати.

Ово право уживања приплода на улог прелази по смрти чланској: на његову жену и наследнике, а ако ових нема, на оца, матер и сестре. Ако нема никога од породице (горе побројане), сва улог и приход на њ' припада фонду за потпомагање у болести.

Чл. 83. Згодитци на лутријске обvezнице (ловове) од 10.000 дин. и већи распоређују се равноправно на све чланове и уносе на увећање улога појединача; а згодитци испод 10.000 дин. уносе се у фонд за потпомагање у болести (чл. 3 ал. 2).

Чл. 84. Свака радња појединачног члана а у погледу одредаба чл. 68. до 82., која би ишла на штету друштва, казни се искључењем таковог члана из друштва.

Чл. 85. Ближе одредбе о начину рада, манипулатије новцем и самог књиговодства штедионице, прописују се у пословнику штедионичком, ког одобрава главна скупштина.

В) Помагање у болести и на случај смрти.

Чл. 86. Сваки члан друштва, на случај болести или смрти добија право, према срећтвима фонда и добивеним олакшицама:

1.) Са умереном ценом лекове и лекарску помоћ.

2). Новчане потпоре.

3). На случај смрти изнесне суме на олакшицу трошкова.

Чл. 87. Подпоре и олакшице по одредбама чл. 84. чине се само из фонда за потпомагање (чл. 3. ал. 2.).

Чл. 88. Нико не може уживати више од 6 месеци новчане подпоре (чл. 86. ал. 2.).

Ове новчане потпоре могу се давати само онда, ако је дотични члан у врло незгодном материјалном стању, а главни управни одбор има на ту цељ одређену суму у буџету.

За дуже боловање од шест месеци користи се само одредбама ал. 1. чл. 86.

Чл. 89. Новчане потпоре издају се три пут месечно, а ове не могу бити мање од једног ни веће од три динара дневно.

Ова потпора у новцу, издаје се члановима, који имају мању годишњу плату од 3000 динара, а сиромашног су стања и оптерећени породицом; тако и оним лицима, која су остала услед несретних случаја самци, а сиромаси су.

Оним члановима, са већом годишњом платом од 3000 динара, дају се само тада, ако су у тешким околностима издржавања.

Чл. 90. За време опасног боловања, које траје више од четири недеље, може члан, ако хоће и о том управу извести, престати са улагањем у општи фонд; по оздрављењу опет улаже и накнађава неплаћене улоге без интереса.

Чл. 91. О стању болести члана друштвеног реферише главном управном одбору друштвени лекар.

Чл. 92. За случај да који од чланова мора употребљавати минерална купатила (бање), главни ће му одбор учинити све олакшице у ценама за употребу купатила и станови, ако је такове олакшице задобио од државе или од приватних.

Поред овог према карактеру болести и имовном стању оболелог члана, дају му се и новчане подпоре у округлој суми, а према годишњем буџету на ту цељ; ако није испреко корист по одредби чл. 86. и 88.

Чл. 93. За случај смрти једног члана овог друштва, издају се подпоре из овог фонда за сахрану.

Ове подпоре, према имовном стању оних умрлих чланова друштва са платом испод 3000 динара годишње, издају се у округлој суми од 50—150 динара.

Оним члановима, који су имали већу плату од 3000 динара, дају се ове подпоре у равној мери, само у тешким животним приликама.

Чл. 94. Кад умре који од чланова друштва, обвезни су му доћи по могућству на погреб сви чланови из места; а главни одбор брине се за one из Београда односно пододбор за one из унутрашњости споразумно са породицом о начину сахране, како би иста била пристојна.

На погребу носе сви чланови знаке жалости (кокарде, којих ће облик прописати главни управни одбор), а тога дана истиче се црна застава на друштвеном дому и дому умрлог члана.

На случај смрти ма кога из ближе породице чланске, одређују се заступници друштвени, да присуствују погребу; а међутим главни се одбор стара односно пододбор да буде што већи број чланова присутан.

За чланове овог друштва, који су самци и без ближе родбине, кад се разболу или умру, брине се о свему одређени одбор из чланова друштва, који назначује главни управни одбор у Београду, а у осталим местима пододбори.

Чл. 95. Све радње појединих чланова које су супротне опредељењима чл. 84. до 94.

а штетне по друштву, казне се искључењем дотичног члана из друштва.

Чл. 96. Ближа опредељења о раду по опредбама овог (В.) одељка унеће се у пословник главног управног одбора.

Г. Удовичке подпоре (пензије).

Чл. 97. Онај члан друштва, који жели, да му удова и сирочад после смрти његове уживају подбору од друштва, дужан ће бити да при упису у чланство или доцније кад хтедне, писмено изјави: да ће улагати сваког месеца још по 2% од своје плате односно пензије (систематичне) у фонд за удовичке подпоре и да ће непрестано улагати до своје смрти.

Чл. 98. Овим улагањем задобија чланска удова и сирочад право на подпору по истеку три године од дана почетка улагања, и то по 10% годишње на његову последњу систематичну плату, или пензију коју је уживао.

У случају смрти, пре тога времена, издаје се удови и сирочадима сав дотле уложени улог.

Ова одредба (другог одељка) вреди и за чиновнике под уговором, кад престану бити чиновници и недођу у дејствителну службу, а тако и за превремене чиновнике, ако у том времену умру са улогом на плату превремене службе, а иначе добиће по старој плати право на подпору.

Чл. 99. Ко од чланова зажели, да се одмах кристи правом на подпору посље смрти а пре истека три године, дужан је при упису да уложи трогодишњи улог у напред; а у исто доба продужава улагање редовно по 2% од плате.

Чл. 100. Ко не уложи припадајуће улоге за три месеца узастопце, губи право на подпору и на повратак улога.

Чл. 101. У оном месецу, кад члан умре, неће му се улог наплаћивати.

Чл. 102. Право на подпору задобија удова до преудаје, мушки деца до навршene 21. године а женска до удаје.

Мушки деца, која би била у службама под платом, за време малолетства, неће пријати ову подпору.

Чл. 103. Подпора се не дели на поједиње но на сву сирочад укупно, а издаваће се сваког месеца последњег дана.

Чл. 104. Ко од чланова друштва умре без супруге и деце, онда његов улог са приплодом долази у корист овог фонда, ако неби имао жива оца или мајку, или сестре девојке, а који су сиромашног стања (ово се доказује пуноважним уверењима).

Ко од чиновника престане бити чиновник па и члан по осуди грађанских судова (чл. 19.) губи право на подпору а породици се враћа свак његов улог без интереса.

Чл. 105. Чланови, који својевољно ступе у државну службу, или који буду стављени у недејство, на расположење, или буду отпуштени без судских осуда, улагаће и даље по последњој плати коју су уживали. Ако ови плаћање непродуже у року од три месеца, губе свак његов улог у корист овог фонда.

Чл. 106. Ако се деси случај да остане удова сама или једна женска наследница; па би желела, да јој се ова потпора измири једанпут за свагда, ради уdomљења, онда ће се моћи, по одобрењу главног управног одбора, издати трогодишња потпора.

Ово се може учинити само по одобрењу одређених стараоца, и то, ако се удаје, после венчања.

Мушки наследници немогу задобити ово право ни у ком случају.

Чл. 107. Нико од чланова не може се уписати за члана са правима на ове потпоре, а да није и члан са особеним улогом по (4 дин.).

Ко од чланова улаже према својој плати, 3%, 4%, 5% или 6%, имаће његова удова и сирочад право на 15%, 20%, 25%, и 30% од његове последње систематичне плате.

Чл. 108. По смрти члана, удова се јавља главном управном одбору и подноси за се:

- a.) Уверење о смрти мужевљој ; и
- b.) Уверење о венчању ;

А за сирочад још :

v.) Уверење о рођењу сваког детета (крштеницу).

g.) Уверење двају грађана, оверено надлежном општинском и државном влашћу, да су деца у животу.

d.) У случају да је ко од чланова био туђи поданик, мора донети удова још и уверење о пријему у српско поданство пре његове смрти — у противном случају губи право на потпору.

Чл. 109. Ова потпора издаваће се удови и за њу и за сирочад, а ако су сирочад без матере онда њиним стараоцима.

Чл. 110. У случају нөморалнога владања удове а по захтеву стараоца главнога одбора или пододбора, на основу судског решења, губи удова право на пријем потпоре и ова ће се давати стараоцима за сирочад.

Чл. 111. Члан друштва, који се ожени после четрдесете године своје старости, дужан ће бити, да уложи за пет година уједанпут одговарајући улог у 2% од своје плате, коју при женидби имао буде, поред

редовног месечног улога; иначе деца рођена у том браку и такова удова, немају право на подпору из овог фонда.

Чл. 112. Онај члан друштва, који се после тридесет година старости жени по други, трећи или четврти пут, плаћа за све оно време до пре венчања, од 30 те године, ванредан улог од 2% без интереса.

Чл. 113. Године старости доказују се крштеницом, иначе, ако су протоколи погорели или оправданим случајима нестали и уништени, уверењем двају лица потврђено од власти, коме се прилаже и уверење прквени власти, да се неможе издати извод из протокола крштених.

Чл. 114. Ни један члан, неможе улоге да та у овај фонд натраг узети, ма да се и одрече права на потпору из овог фонда, а улози и приход остају својина овог на којист осталих чланова, сем случаја предвиђених у чл. 104. другом одељку.

Чл. 115. У случају рата, удова и сирочад погинулих, несталих или заробљених чланова, уживаће редовну потпору по одредбама ових правила.

Ако је било неплаћених улога таког једног члана, дужни су наследници тај заостали улог уплатити и то до оног дана кад је члан погинуо, нестао или заробљен био.

Кад се члан врати својој породици (из ропства) престаје право на потпору и он продужава своје улагање па и за оно време, што му је породица потпору примила.

Чл. 116 Ако се за време рата смањи плаћа чиновницима, то ће се и улог плаћати на смањену плату за цело то време.

Кад се и ако се ова плата накнађава чиновницима тада се и остатак улога до 2% бивше плате накнађава овом фонду и даље продужава редовно улагање.

Чл. 117. Ове се потпоре имају и онда издавати ако се њин број увећа услед какових већих епидемичних болести.

Чл. 118. Ни удова па ни сирочад, осуђени да издржавају казну због бешастних дела, ако ова казна траје више од месец дана, неће имати право на потпору за то време издржавања казне.

Чл. 119. Могући недостаци у овом фонду покриваће се из прихода фонда за помагање на случај болести, а у оскудици овог из прихода општег фонда.

Д Ношење одела од домаће тканине.

Чл. 120. Сви чланови овог друштва, за које непостоји пропис о униформи, трудиће се, да све своје и својих потребе у оделу подмирују од српске домаће тканине.

Чл. 121. Сваком је члану слободно бирати материју за одело и крој за исто, а тако исто и лица од којих ће одело набављати и код којих ће израђавати; али за оне чланове који желе и траже олакшице, главни управни одбор постараће се у колико је то могуће о лакшем начину набавке same тканине тако и њене прераде у одело а и о начину самог одијађивања.

Чл. 122. Начин набавке и израде одела, као и сву манипулацију око тога, израдиће и прописаће главни управни одбор споразумно са главним одбором занатлијског удружења.

ДОДАТАК.

Чл. 123. Ова уредба може се мењати само кад на то пристану 2/3 чланова присутних на редовним скупштинама.

Чл. 124. О престанку друштва може да решава само она скупштина, која се нарочито ради тога сазове. На овој скупштини

мора бити заступљено 2/3 чланова друштва.
За решење о престанку треба да дају свој
глас најмање 3/4 присутних чланова.

Чл. 125. Ако скупштина одобри преста-
нак друштва, онда ће се на тој истој скуп-
штини изабрати и ликвидацијони одбор од
16 лица, (из сваке струке државне службе,
до двојица). Овај ће одбор у року од шест
месеци претворити сву друштвену имаови-
ну у готовину и исту разредити по вели-
чини удела на поједине чланове.—

Чл. 126. По истеку свих 6. месецних сази-
ва исти одбор скупштину, којој саопштава
резултат ликвидације. —

На овој скупштини бирају се четорица
повереника, који ће у року од равна три
месеца разделити сву имаовину према уде-
лима на чланове или њихове законе насле-
днике. Неизузете суме, у овом року, преда-
ће се државном суду у депозит.

Чл. 127. Чланови ликвидацијоног одбора
и поверилици за поделу готовине добиће
за свој труд награду од друштва, а та не-
може бити већи од 2% целокупног имања.

Чл. 128. Краљ. срп. министарство народ-
не привреде има права у свако доба уве-
равати се о току раду, о правилности самог
рада овог удружења, а тако исто и на друш-
твеним скупштинама посредством својих
комесара. —

Чл. 129. Ова уредба ступа у живот, кад је
одобри надлежна држ. власт.

12. Фебруара 1890. год.
у Београду.

Привремени одбор.

Дан. 6
39067